

Elizabeth Jane Howard

DE CAZALET'S
DEEL 1

Lichte Jaren
band 1

Vertaald door Inge Kok

GROTE LETTER BIBLIOTHEEK
DEVENTER

LANSDOWNE ROAD

1937

De dag begon om vijf voor zeven met het aflopen van de wekker, die Phyllis van haar moeder had gekregen toen ze in een dienstje was gegaan en die eindeloos bleef rinkelen tot ze hem uitdrukte. Edna, in het andere krakende ijzeren ledikant, kreunde en draaide zich om, kroop in elkaar gedoken tegen de muur aan; ze had er zelfs 's zomers een hekel aan om op te staan, en 's winters moest Phyllis soms het beddengoed van haar af trekken. Ze ging rechtop zitten, verwijderde de schuifspeldjes en haar haarnetje en begon haar krulspelden los te draaien: vandaag had ze haar halve vrije dag en ze had haar haar gewassen. Ze stapte uit bed, raapte het dekbed van de vloer waar het 's nachts op was gevallen en trok de gordijnen open. Zonlicht friste de kamer op: maakte toffee van het linoleum en gaf de kale plekjes op de witte emailen lampetkan op de wastafel een leiblauwe kleur. Ze knoopte haar flanellen nachtjapon open en waste zich zoals haar moeder haar had geleerd: gezicht, handen en – omzichtig – onder haar armen met een washandje

dat in het koude water was gedoopt. ‘Schiet op,’ zei ze tegen Edna. Ze goot haar waswater in de emmer en begon zich aan te kleden. Zodra ze haar ondergoed aan had, trok ze haar nachthemd uit en schoot ze in haar ochtendjurk van donkergroen katoen. Ze zette haar kapje op haar nog niet uitgeborstelde worstenkrullen en strikte haar schort rond haar middel vast. Edna, die zich ’s morgens veel minder waste, had het klaargespeeld zich nog half in bed aan te kleden – een overblijfsel van de winter (er was geen verwarming in de kamer en ze zetten nooit van hun leven het raam open). Om tien over zeven waren ze allebei klaar om stilletjes door het slapende huis naar beneden te gaan. Phyllis bleef op de eerste verdieping staan en opende een slaapkamerdeur. Ze trok de gordijnen open en hoorde de grasparkiet ongeduldig in zijn kooi gaan verzitten.

‘Juffrouw Louise! Het is kwart over zeven.’

‘O Phyllis!’

‘U hebt me gevraagd of ik u wilde roepen.’

‘Is het een mooie dag?’

‘Het is heel zonnig.’

‘Haal Ferdies doek weg.’

‘Als ik dat niet doe, staat u des te sneller op.’

In de keuken (het souterrain) had Edna de

ketel al opgezet en hun kopjes stonden op de geboende tafel. Er werden twee potten thee gezet: de gestreepte donkerbruine voor de boden – en daarvan bracht Edna een kopje naar boven, naar Emily, de kokkin – en de witte Minton, die nu op een dienblad werd klaargezet met de bijbehorende kopjes en schoteltjes, het melk-kannetje en de suikerpot, voor boven. Het was Phyllis' taak om meneer en mevrouw Cazalet thee op bed te brengen. Daarna zou ze alle koffiekopjes en glazen uit de salon halen, die Edna dan al aan het luchten en schoonmaken zou zijn. Maar eerst was er hun eigen kokend-hete kop sterke Indiase thee. Boven dronken ze Chinese thee, waarvan Emily zei dat ze de lucht niet eens kon verdragen, laat staan dat ze het spul kon drinken. Ze dronken hun thee staand, voor de suiker zelfs maar tot het smeltpunt was doorgeroerd.

‘Hoe gaat het met je puistje?’

Phyllis voelde behoedzaam aan de zijkant van haar neus.

‘Het lijkt wat kleiner. Goed dat ik het niet heb uitgedrukt.’

‘Ik heb het je gezegd.’ Edna, die ze nooit had, was de autoriteit op het gebied van puistjes; er ging desondanks troost uit van haar overvloe-

dige, kosteloze en tegenstrijdige adviezen; ze getuigden van belangstelling, vond Phyllis.

‘Nou, hier worden we geen miljonair van.’

Dat werden ze nergens van, dacht Edna mistroostig, en Phyllis bofte toch maar, ondanks haar problemen met haar huid. Edna vond meneer Cazalet echt reuzeknap, en zij zag hem nooit in zijn pyjama, Phyllis elke ochtend.

Zodra Phyllis de deur had dichtgedaan, sprong Louise uit bed en trok ze de doek van de vogelkooi. Hij hupte zogenaamd geschrokken rond, maar ze wist dat hij blij was. Haar kamer, die uitkeek op de achtertuin, kreeg een beetje ochtendzon, wat ze goed voor hem vond, en zijn kooi stond op de tafel voor het raam, naast de goudvissenkom. De kamer was klein en stond propvol met haar bezittingen: haar schouwburgprogramma's, de rozetten en twee piepkleine bekertjes die ze had gewonnen bij gymkana's, haar fotoalbums, het bukshouten kastje met ondiepe laden waarin ze haar schelpenverzameling bewaarde, haar porseleinen dieren op de schoorsteenmantel, haar breiwerk op de ladekast, samen met haar kostbare lippenstift van Tangee, die fel-oranje leek maar op de mond roze werd, coldcream van Ponds en een blikje

talkpoeder van Californian Poppy, haar beste tennisracket en in de allereerste plaats haar boeken, die uiteenliepen van Winnie-the-Pooh tot haar nieuwste, meest gekoesterde aanwinsten, twee uitgaven van de Phaidon Press met reproducties van Holbein en Van Gogh, haar lievelingsschilders van dat moment. Er was een ladekast vol kleren die ze vrijwel nooit droeg, en een bureau – een cadeau van haar vader voor haar laatste verjaardag – van Engels eikenhout dat afkomstig was van een boomstam met een unieke, ongewone nerf, en daarin zaten haar geheimste schatten: een foto van John Gielgud met zijn hándtekening, haar sieraden, een heel dun stapeltje brieven die haar broer Teddy op school had geschreven (sportief en gekshe- rend van aard, maar de enige brieven van een jongen die ze had), en haar verzameling zegel- was – waarschijnlijk, dacht ze, de grootste van het land. De kamer bevatte ook een grote oude kist vol verkleedkleren: afgedankte avondjur- ken van haar moeder, kokerjurken vol kraaltjes, chiffon en satijn, jasjes van velours fleuré, gaas- achtige, vagelijk oosterse sjaals en omslagdoe- ken uit vroegere tijden, vieze, plagerige veren boa's, een met de hand geborduurd Chinees ge- waad dat een familielid had meegenomen van

zijn reizen, en broeken en tunieken van satinet – dingen die voor familietoneelstukken waren gemaakt. Als je de kist opendeed, rook hij naar heel oud parfum en mottenballen en opwinding – die laatste geur bestond uit een flauwe metaallucht en was volgens Louise afkomstig van al het borduursel met aangeslagen gouden zilverdraad op sommige kledingstukken. Verkleden en acteren was iets voor de winter; nu was het juli en naderde de eindeloze, heerlijke zomervakantie. Ze trok een linnen tuniek en een blouse van Aertex aan – scharlakenrood, haar lievelingskleur – en liep de deur uit om Derry te gaan uitlaten.

Derry was niet haar hond. Ze mocht geen hond hebben, en deels om haar wrevel hierover in leven te houden liep ze elke ochtend het blok rond met de stokoude bulterriër van de bureu. Ze liet hem ook uit omdat het huis waarin hij woonde haar fascineerde. Het was heel groot – je kon het vanuit haar achtertuin zien – maar het was totaal anders dan haar huis en ook dan de huizen van al haar vriendinnen. Er waren geen kinderen. De knecht die haar binnenliet als ze met Derry wilde gaan wandelen, ging altijd weg om hem te halen, waardoor ze tijd had om door de hal van zwart en wit marmer te

drentelen naar de open dubbele deur van een galerij die neerkeek op de salon. Die kamer verkeerde elke ochtend in de staat van wanorde die op een luxueus feest volgt: het rook er naar Egyptische sigaretten – zoals tante Rachel rookte – en er waren altijd heel veel bloemen, van die stinkdingen: hyacinten in het voorjaar, nu lelies, anjers en rozen in de winter; er lagen overal gekleurde zijden kussens en er waren tientallen glazen, open dozen met bonbons en soms kaarttafels waarop kaartspellen lagen en een blocnoteje om de score bij te houden met een potlood met een kwastje eraan. Het was er altijd schemerig doordat de crèmekleurige zijden gordijnen maar half open waren. Voor haar gevoel waren de eigenaars – die ze nooit zag – steenrijk, kwamen ze waarschijnlijk uit het buitenland en waren ze wellicht behoorlijk decadent.

Derry, die dertien zou zijn, waardoor hij eenennegentig was volgens de tabel met hondenleeftijden die ze had gemaakt, was een heel saaie hond om uit te laten omdat hij alleen nog maar in staat was tot een wandeling met regelmatige eindeloze onderbrekingen bij een reeks lantaarnpalen, maar ze vond het leuk om een hond aan een riem te hebben, zodat ze als een

eigenaar naar mensen kon lachen, die daardoor zouden denken dat hij van haar was, en ze bleef hopen dat ze op een dag een bewoner van het huis of een van de decadente vrienden daadwerkelijk buiten westen in de salon zou aantreffen, zodat ze de persoon in kwestie zou kunnen inspecteren. Het moest een korte wandeling zijn, want ze hoorde een uur te studeren voor het ontbijt om kwart voor negen, en daarvoor moest ze een koud bad hebben gehad omdat pap zei dat het heel goed voor je was. Ze was veertien, en ze voelde zich nu eens heel jong en op alles voorbereid, dan weer lusteloos van ouderdom – uitgeput als het erom ging iets te doen wat van haar werd verwacht.

Nadat ze Derry thuis had afgeleverd, kwam ze de melkboer tegen, en ze kende zijn paard Peggy goed, want ze had op een stuk flanel gras voor haar gekweekt omdat Peggy nooit de stad uit kwam, en iedereen die Black Beauty had gelezen, wist hoe vreselijk het voor paarden was om nooit in de wei te komen.

‘Een heerlijke dag,’ merkte meneer Pierce op terwijl ze Peggy’s neus streelde.

‘Ja, hè?’

‘Menige heerlijke ochtend heb ik aanschouwd,’ mompelde ze toen ze hem was gepas-

seerd. Als ze trouwde, zou haar man het heel opmerkelijk vinden dat ze overal een citaat van Shakespeare bij kon bedenken – wat er ook gebeurde. Aan de andere kant zou ze misschien niet met iemand trouwen, want Polly zei dat seks heel saai was en zonder kon je eigenlijk niet aan een huwelijk beginnen. Of Polly moest het natuurlijk mis hebben; dat was vaak zo, en het was Louise opgevallen dat ze dingen saai noemde als ze ertegen was. ‘Je weet er geen snars van, George,’ voegde ze eraan toe. Haar vader noemde iedereen die hij niet kende George – dat wil zeggen, alle mannen, en het was een van zijn favoriete opmerkingen. Ze belde drie keer aan, zodat Phyllis zou weten dat zij het was. ‘Laat ik geen beletsel dulden bij de vereniging van waarachtige geesten.’ Het klonk een beetje onwillig, maar ook nobel. Was ze maar Egyptisch, dan had ze met Teddy kunnen trouwen, net als de farao’s, en Cleopatra was per slot van rekening het resultaat van zes generaties van incest, wat incest ook mocht zijn. Als je niet naar school ging, had dat het grote nadeel dat je totaal andere dingen wist, en tijdens de kerstvakantie was ze zo dom geweest om tegenover haar nichtje Nora, die wel naar school ging, te doen alsof seks oude koek was,